

Årsrapport 2014

for

Dansk Sprognævn

retskrivning sb., -en, -er,
-erne, i sms. retskrivnings-,
fx retskrivningsreform,
retskrivningssystem
retskrivningsordbog sb.,
-en, retskrivningsordbøger,
retskrivningsordbøger
retslig (et. retslig, retslig),
retslæge sb., -n, -r, -rne (i sms.
ge som bistår med lagelige
undersøgelser ved retssager),
i sms. retslæge-, fx retslæ-
geråd

Dansk Sprognævn

Indhold

1. Påtegning af det samlede regnskab.....	4
2. Beretning.....	5
2.1. Præsentation af virksomheden.....	5
2.2. Virksomhedens omfang.....	6
2.3. Årets resultater.....	6
2.3.1. Årets faglige resultater.....	7
2.3.2. Årets økonomiske resultat.....	9
2.4. Opgaver og resurser.....	10
2.4.1. Opgaver og resurser: Skematisk oversigt.....	10
2.4.2. Opgaver og resurser: Uddybende oplysninger.....	10
2.5. Målrapportering.....	11
2.5.1. Målrapporteringens første del: Oversigt over årets resultatopfyldelse.....	11
2.5.2. Målrapporteringens anden del: Uddybende analyser og vurderinger.....	12
2.5.3. Forskning.....	12
2.6. Redegørelse for reservation.....	19
2.7. Forventninger til kommende år.....	20
3. Regnskab.....	21
3.1. Anvendt Regnskabspraksis.....	21
4. Bilag til årsrapporten.....	25

Tabeller og bilag

Beretning og Målrapportering

Tabel 1: Virksomhedens samlede aktivitet

Tabel 3: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

Tabel 4: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens opgaver

Tabel 4A: Centrale aktivitetsoplysninger

Tabel 5: Årets målopfyldelse

Tabel 6: Reservation

Regnskabstabeller

Tabel 7: Resultatopgørelse

Tabel 8: Resultatdisponering

Tabel 9: Balancen

Tabel 10: Egenkapitalforklaring

Tabel 11: Udnyttelse af låneramme

Tabel 12: Opfølgning på lønsomsloft

Tabel 13: Bevillingsregnskab

Tabel 14: Virksomhedens udgiftsbaserede hovedkonti

Obligatoriske noter

Note 1: Immaterielle anlægsaktiver

Note 2: Materielle anlægsaktiver

Obligatoriske bilag

Bilag 1: Akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed

Bilag 3a: Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (underkonto 95)

Bilag 8: Hensatte forpligtelser

1. Påtegning af det samlede regnskab

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven som Dansk Sprognævn, CVR 59190628, er ansvarlig for: § 21.32.07 Dansk Sprognævn, herunder de regnskabsmæssige forklaringer som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2014.

Påtegning

Der tilkendes gives hermed:

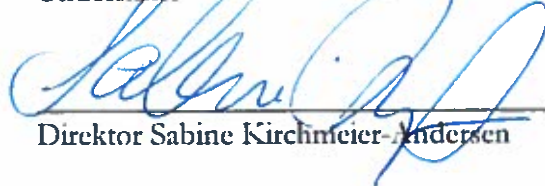
1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målostillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende.
2. at de dispositioner som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåelse af aftaler og sædvanlig praksis.
3. at der er etableret forretningsgange der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner der er omfattet af årsrapporten.

Sted, dato København

Sted, dato

Underskrift

Underskrift

27.2.2015

Direktor Sabine Kirchmeier-Andersen

Departementschef Marie Hansen

2. Beretning

2.1. Præsentation af virksomheden

Dansk Sprognævn er en statslig forskningsinstitution under Kulturministeriet.

Nævnet arbejder på videnskabeligt grundlag med at følge det danske sprogs udvikling. Med basis i denne viden giver vi råd og oplysning om sproget og sprogets status og fastlægger den danske retskrivning. Sprognævnet samarbejder med offentlige institutioner, organisationer og førende sproglige forskningsmiljøer både nationalt og internationalt.

Nævnet blev oprettet i 1955 og består af et forsknings- og informationsinstitut, en bestyrelse og et repræsentantskab. I forsknings- og informationsinstituttet arbejder 11 fastansatte forskere og videnskabelige medarbejdere, 3 administrative medarbejdere og et tilsvarende antal midlertidigt ansatte, studentermedhjælpere og praktikanter under ledelse af en direktor. Repræsentantskabet består af op til 43 repræsentanter for forskellige institutioner og sammenslutninger som arbejder med det danske sprog, fx Stats-, Justits-, Kultur- og Undervisningsministeriet, universiteterne, radio og tv samt lærernes, journalisternes, forfatternes og skuespillernes foreninger.

Sprognævnet er desuden hjemsted og sekretariat for Dansk Tegnsprogråd, som er oprettet med virkning fra 1. januar 2015 ved en ændring af Lov om Dansk Sprognævn (lov nr. 517 af 26.05.2014). Tegnsprogrådet består af 5 medlemmer som repræsenterer institutioner og organisationer som arbejder med tegnsprog og brugere af tegnsprog.

Mission

Ved at indsamle og formidle viden om det danske nutidssprog hjælper og inspirerer vi alle til at udveksle oplysninger, tanker og ideer på et klart og formålstjenligt dansk.

Vision

Dansk Sprognævn opleves som en udadvendt forsknings- og informationsinstitution der sikrer den bedst mulige kommunikation for alle. I alle sine aktiviteter holder nævnet en passende balance mellem sprogets funktioner som bærer af tradition og som spejl af samtidens kultur og samfundsforhold.

Hovedopgaver

Nævnets opgaver er fastsat ved lov nr. 320 af 14.5.1997 om Dansk Sprognævn, ændret ved lov nr. 1171 af 10.12.2008 og lov nr. 517 af 26.05.2014.

Ifølge denne lov har nævnet tre hovedopgaver:

- at give råd og oplysninger om det danske sprog, udbrede kendskabet til sproglige normer og udbrede viden om sprogholdninger og sproglige strategiers betydning

for kommunikationen. At registrere og bearbejde de afgivne råd og oplysninger, så de kan genanvendes i oplysningsarbejdet og publiceres til gavn for offentligheden.

- at fastlægge den danske retskrivning og redigere og udgive den officielle danske retskrivningsordbog, jf. retskrivningsloven.
- at tilvejebringe viden om det danske sprogs udvikling, anvendelse og status ved at indsamle nye ord mv., bearbejde det indsamlede materiale og gøre denne viden tilgængelig for offentligheden i bøger og tidsskrifter.

Dansk Tegnsprogråd har fået til opgave at udarbejde principper og retningslinjer for arbejdet med at følge og dokumentere dansk tegnsprog og at give råd og oplysning.

Sprognævnet har en særlig forpligtelse til at samarbejde med sprogråd og -nævn i Norden, og nævnet samarbejder også med tilsvarende institutioner i Europa.

Årsrapporten for 2014 redegør dels for nævnets aktiviteter i det sidste år af rammeaftalen for 2011-2014, dels for den samlede målopfyldelse i hele aftaleperioden.

2.2. Virksomhedens omfang

Tabel 1: Virksomhedens samlede aktivitet

	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab
Drift	Udgifter	12.400,0	14.502,3
	Indtægter	-1.000,0	-1.493,1
Øvrige administrerede udgifter og indtægter	Udgifter		
	Indtægter		
Anlæg	Udgifter		
	Indtægter		

Dansk Sprognævn går ud af året med et træk på opsparingen på 609.249 kr.

2.3. Årets resultater

Som det fremgår nedenfor, vurderes Dansk Sprognævns faglige resultater i 2014 som tilfredsstillende, og det økonomiske resultat som tilfredsstillende. På denne baggrund vurderes det samlede resultat for 2014 som tilfredsstillende.

I 2014 blev de projekter som har været planlagt i forbindelse med rammeaftalen 2014, endeligt afsluttet. I årets løb blev en ny rammeaftale for 2015-2017 forhandlet og underskrevet.

Nævnet flyttede i marts 2014 til sin nye adresse Worsaaesvej 19, 4. sal. På grund af store forsinkelser i byggeriet og på grund af en vandskade i efteråret 2014 har der frem til slutningen af 2014 dog fortsat været omfattende byggeaktiviteter og fejlrettelser

som har virket forstyrrende ind på nævnets dagligdag. Alligevel blev de planlagte aktiviteter afsluttet med et godt resultat. Alle mål er opfyldt, og udskudte opgaver er blevet færdiggjort.

Nævnets formidlingsprojekter og fortsat antallet af brugere af nævnets ydelser. Samlet set har brugere fra ind- og udland klikket sig ind på eller downloadet nævnets tjenester mere end 42 mio. gange (116.000 gange dagligt) i 2014, hvilket er en forøgelse på 45 % i forhold til 2013. Siden rammeaftalen trådte i kraft i 2011, er antallet af opslag i Retskrivningsordbogen, sproget.dk og andre af nævnets tjenester øget fra 9 mio. til de nuværende 42 mio. - en samlet forøgelse på 347 %. Nævnets målsætning om at formidle viden om den officielle retskrivning til så mange sprogbrugere som muligt er således i høj grad opfyldt og dokumenteret, og den strategi som har været fulgt i de seneste 4 år, har haft en særdeles god effekt.

Nævnet har i 2014 afsluttet en række eksternt finansierede projekter, herunder Nordisk Sprogkoordination, Nordisk publikationsplatform, Nossink og ROhist.

Nævnet går ud af 2014 med et underskud på 0,6 mio. kr. Underskuddet dækkes ind af overført overskud fra 2013.

2.3.1. Årets faglige resultater

Forskning: Satsningen på at gøre *sproget i de nye kommunikationsmedier* til et nyt forskningsområde har medført at nævnet i 2014 kunne oprette 2 eksternt finansierede ph.d.-stipendier i samarbejde med hhv. Københavns Universitet og Roskilde Universitet. Der er udgivet et stort antal internationale, fagfællebedømte publikationer, og nævnet har udgivet et internationalt temanummer om bandeord i nævnets konferenceseerie.

Forskningen i nye ord har ligeledes nået de planlagte mål. Ordbogen *Nye ord i dansk* blev i 2014 som planlagt forøget med yderligere 270 ord, og maj 2014 blev en ny hjemmeside for nyordsordbogen lanceret. Nævnet har udgivet endnu en konferencerapport om nye ord, og der er publiceret adskillige videnskabelige og formidlende artikler. På grund af flytningen og efterfølgende vandskade er der opstået et kraftigt efterslæb i indtastningen af nye ord og vendinger i nævnets ordsamling. Dette søges indhentet i løbet af foråret 2015.

Nævnet har i 2014 sendt 3 ansøgninger om eksterne forskningsprojekter og forskernetværk til FKK og har indsendt interesselikendegivelse til flere andre, bl.a. den nationale infrastruktur i samarbejde med Statsbiblioteket i Århus og et EU-projekt som skal skabe mere opmærksomhed om sprogteknologi. Endvidere er et eksternt postdocprojekt om SKAT's kommunikation med borgerne blevet afsluttet.

Antallet af forskningsartikler er faldet med 19 % i forhold til 2013. Dog er antallet af webpublikationer og bøger, som typisk kræver en langt større arbejdsindsats, næsten fordoblet. 9 ud af 17 forskningsartikler var fagfællebedømt. I 2013 var det 10 ud af 25.

Et af de mere markante forskningsresultater er undersøgelsen af skoleelevers stavefejl som har til formål at skabe overblik over stavefærdigheden hos elever i folkeskolens

ældste klasser. Det undersøges hvilke fejltyper man finder i elevbesvarelser af diktater fra folkeskolens afgangsprøve og andre staveprøver, og hvor hyppigt de fundne typer forekommer hos forskellige elevgrupper. Derudover søger projektet at belyse hvilke faktorer ved prøveordenes struktur der betinger de forskellige typer af stavefejl. Projektets resultater er sammenholdt med resultaterne af Danmarks Pædagogiske Instituts analyse af afgangsprøven fra 1978.

Undersøgelsen viser at eleverne i dag laver 7 % flere stavefejl end i 1978, og at nutids-r og særskrivning er de hyppigste fejltyper. Disse resultater har bl.a. givet anledning til større fokus på samarbejdet med uddannelsessektoren om staveproblemer i rammeaftalen for 2015-2018.

Rådgivning og oplysning: I 2014 er antallet af søgninger på nævnets webtjenester som nævnt øget med 45 % til i alt 42 mio. søgninger og opslag i ordbøger, svarende til ca. 116.000 søgninger om dagen. Den største forøgelse har fundet sted via ordbogsportalen ordbogen.com, som efterhånden dækker størstedelen af det danske marked. Også sproget.dk har haft en mindre fremgang i søgningerne. Samlet set har nævnets digitale tjenester mere end tredoblet antallet af søgninger i løbet af de sidste 4 år.

Der har i 2014 været større fokus på nævnets svarsamling, hvilket har resulteret i offentliggørelse af 94 nye redigerede svar på sproget.dk. Samtidig har der været yderligere nedgang (20 %) i antallet af henvendelser til spørgetelefonen.

Nævnets medieaktivitet har været 50 % mindre end i 2013, hvilket først og fremmest skyldes at mange medarbejdere har været optaget af flytningen til Worsaaesvej.

Normering af retskrivningen: I 2014 blev den første løbende opdatering af Retskrivningsordbogen foretaget, og ordbogen blev forøget med 212 nye opslagsord og 34 mindre tilføjelser i eksisterende ordbogsartikler og i retskrivningsreglerne. Publiceringen fandt sted 12. december 2014 i alle digitale udgaver af Retskrivningsordbogen, dvs. på www.dsn.dk, sproget.dk, RO+, ordbogen.com og ordbog.gyldendal.dk. Samtidig med opdateringen blev listerne over tilføjelserne tilgængelige på Sprognævnets hjemmeside sammen med en generel information om den løbende opdatering.

Nævnet har i 2014 afsluttet arbejdet med projektet European Language Monitor (ELM), hvor nævnet har haft projektledelsen for European Federation of National Institutions for Language (EFNIL). Der er udviklet en hjemmeside med et sprogpolitisk barometer som gør det muligt at sammenligne håndteringen af sprog i landenes lovgivninger og landenes praksis med hensyn til brugen af modersmål og fremmedsprog på en lang række områder, fx uddannelse, forskning, erhvervsliv og medier, se www.efnil.org/projects/elm.

Nævnet har i nordisk regi i 2014 afsluttet arbejdet med udviklingen af en nordisk publikationsplatform under open access og i den forbindelse digitaliseret tidsskrifterne Sprog i Norden, Lexico Nordica, Tidsskrift for Nordisk Leksikografi og de nordiske klarsprogsrapporter, i alt 82 bind indeholdende 1683 videnskabelige og formidlende artikler.

Nordisk Ministerråds finansiering af det nordiske samarbejde i Netværket for sprognævne i Norden er i 2014 og årene fremover blevet reduceret fra 800.000 kr. til

250.000 kr., og aktiviteterne i netværket er derfor tilsvarende reduceret. I 2015 skal nævnet arrangere det årlige nordiske sprogmode, som afholdes i Danmark.

Tegnsprog: Beslutningen om oprettelse af Dansk Tegnsprogråd med sekretariat hos Dansk Sprognævn blev truffet i maj 2014, og Tegnsprogrådet blev nedsat i slutningen af 2014. Arbejdet med at etablere rådet og sekretariatsfunktionen begynder i 2015 hvor rådet officielt træder i funktion. Nævnet har dog i 2014 løbende fulgt med på området og indsamlet viden om relevante projekter der kan bidrage til at styrke dansk tegnsprog og støtte tegnsprogsbrugerne.

2.3.2. Årets økonomiske resultat

Tabel 3: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

<i>1000 kr., løbende priser</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-14.541,1	-14.845,3	-13.893,1
- Heraf indtægtsført bevilling	-9.300,0	-9.900,0	-12.400,0
- Heraf eksterne indtægter	-5.241,1	-4.945,3	-1.493,1
Ordinære driftsomkostninger	1.499,3	14.020,2	14.020,4
- Heraf løn	7.624,6	7.742,1	7.992,5
- Heraf afskrivninger	282,6	365,3	912,7
- Heraf øvrige omkostninger	4.875,7	4.242,7	3.673,1
Resultat af ordinær drift	458,2	-825,1	127,3
Resultat før finansielle poster	458,2	-825,1	127,3
Årets resultat	507,3	-683,4	609,2
Balance			
Anlægsaktiver	1.649,9	9.815,6	11.097,9
Omsætningsaktiver	5.443,8	4.577,1	5.795,2
Egenkapital	169,3	852,7	243,5
Langfristet gæld	1.150,1	6.798,3	10.224,2
Kortfristet gæld	4.391,4	5.877,6	5.143,7
Lånerammen	12.600,0	12.600,0	12.600,0
Træk på lånerammen	1.491,9	9.657,6	10.939,9
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	11,8%	76,6%	86,8%
Negativ udsvingsrate	7,2%	439,7%	54,1%
Overskudsgrad	-3,5%	4,6%	-4,4%
Bevillingsandel	64,0%	66,7%	89,3%
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	16,0	16,0	15,4
Årsværkspris	476,5	495,7	519,7
Lønomkostningsandel	52,4%	52,2%	57,5%
Lønsumsloft	6.000,0	5.900,0	5.900,0
Lønforbrug	6.359,2	6.731,3	7.399,4

Dansk Sprognævn havde i perioden 2009-2013 værtskabet for Nordisk Sprogkoordination, til opgaven fulgte en bevilling på 1,8 mio. kr. Beløbet indgår i virksomhedens hoved- og nøgletal i årene 2012 og 13.

I henhold til finanslovens særlige bevillingsbestemmelser BV 2.6.5 har nævnet adgang til at øge lønsumsloftet i forbindelse med indtægter fra salg af Retskrivningsordbogen og nævnets tidsskrift Nyt fra Sprognævnet.

Dansk Sprognævn har i henhold til skrivelse af 26. november 2013 fået tilsagn fra departementet til at bruge 0,5 mio. kr. af overført overskud 2013 til øget lønudgift i indeværende år. Ligeledes hensatte nævnet i 2013 0,5 mio. kr. til uafsluttede opgaver på projekter under rammeaftalen 2011-14. Sprognævnet går ud af 2014 med et forbrug på overført overskud på 609.249 kr. Forbruget blev større end planlagt idet indtægten fra Retskrivningsordbogen er faldet væsentligt hurtigere end forventet. Endvidere er udgiften for de administrative systemer steget fra 93.930 kr. til 303.857 kr., en stigning på 209.927 kr. Beløbet er en del af nævnets underskud.

2.4. Opgaver og resurser

2.4.1. Opgaver og resurser: Skematisk oversigt

Tabel 4: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens produkter/opgaver

1000 kr., løbende priser	Indtægtsført bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
Hjælpefunktioner samt generel ledelse og administration	-6.586,5	0,0	6.886,5	47%
Rådgivning og oplysning	-2.739,1	-565,6	2.740,0	21%
Retskrivningsnorm	-1.880,4	-311,2	2.446,6	16%
Forskningsresultater	1.194,0	-616,3	2.429,2	15%
I alt	-12.400,0	-1.493,1	14.502,3	100%

Dansk Sprognævn reserverede i 2013 0,5 mio. kr. til færdiggørelsen af opgaver på projekter under rammeaftalen 2011-14. Beløbet blev fordelt med 0,2 mio. kr. til rådgivning og oplysning og 0,3 mio. kr. til retskrivningsnorm, herunder bl.a. til en undersøgelse som belyser brugen af og kendskabet til Retskrivningsordbogen. Beløbene indgår i resultatet under de aktuelle opgaver.

Tabellen viser desuden en stigning i udgiften under hjælpefunktioner samt generel ledelse og administration. Stigningen skyldes at nævnet i 2014 modtog 0,9 mio. kr. til dækning af udgifter i forbindelse med flytning til ny adresse på Worsaaesvej 19, 4. sal i begyndelsen af året.

Nævnet havde endvidere et efterslæb fra 2013 på uafsluttede opgaver på projekter under rammeaftalen 2011-14. Efterslæbet er nu indhentet. Øvrige indtægter og omkostninger er fordelt i forhold til den internt udarbejdede arbejdsplan for året.

2.4.2. Opgaver og resurser: Uddybende oplysninger

Tabel 4A: Centrale aktivitetsoplysninger

	2011	2012	2013	2014
--	------	------	------	------

Indtægter ved salg af Retskrivningsordbogen, bogudgave	-226,8	-81,5	-905,2	-144,9
Retskrivningsordbogen, elektronisk	-20,7	-80,5	-268,1	-166,3
Indtægter ved salg, i alt	-247,5	-162,0	-1.173,3	-311,2
Omkostn. i forb. med Retskrivningsordbogen	878,5	1.517,5	758,0	975,0
Opbygning og drift af et vidennet	330,6	318,3	397,8	322,7
Vedligeholdelse af svarsamling	661,1	555,6	708,8	920,5
Korpusindsamling og ordtrawler	0,0	0,0	379,5	587,2

Dansk Sprognævn udgav og lancerede en ny Retskrivningsordbog i 2012, hvilket gav nævnet en flot indtægt på bogudgaven i 2013. Indtægten i 2014 er dog lavere end ventet – kun ca. 26,5 % af hvad indtægten blev året før. Som ventet oges salget af de elektroniske udgaver af ordbogen, især via RO⁺, ordbogen.com og salg af ordlister. Indtægterne fra de elektroniske udgaver er dog ikke store nok til at modsvare faldet i salget af den trykte ordbog.

2.5. Målrapportering

2.5.1. Målrapporteringens første del: Oversigt over årets resultatopfyldelse

Tabel 5: Årets målopfyldelse		
Forskning	Mål	Resultat i 2014
	At tilvejebringe viden om det danske sprogs udvikling og anvendelse med særlig fokus på sprogbrug i nye kommunikationsformer	Opfyldt
	At tilvejebringe ny viden om dannelse af nye ord, ordanvendelser og udtryksformer	Opfyldt
Rådgivning og oplysning	Mål	Resultat i 2014
	På så mange platforme som muligt at skabe adgang for alle sprogbrugere til viden om forståeligt, formålstjenligt og korrekt sprog	Opfyldt
	At styrke interessen for sprog hos unge sprogbrugere	Delvist opfyldt
Normering af retskrivningen	Mål	Resultat i 2014
	At sikre en effektiv informationsoverførsel gennem et stabilt skriftbillede	Opfyldt
	At muliggøre en fagligt veloplyst sprogdebat i det offentlige rum ved at indsamle og formidle relevante oplysninger om sproglig praksis og sprogets status	Opfyldt

2.5.2. Målrapporteringens anden del: Uddybende analyser og vurderinger

2.5.3. Forskning

Mål 1: At tilvejebringe viden om det danske sprogs udvikling og anvendelse med særlig fokus på sprogbrug i nye kommunikationsformer

Forskningen i sprogbrugen i de nye kommunikationsformer har til formål at styrke nævnets viden og udvikle metoder til at følge sprogudviklingen på dette område, som er i hastig vækst. Nævnet har iværksat to ph.d.-projekter i efteråret 2014 i samarbejde med hhv. Københavns Universitet og Roskilde Universitet. Det drejer sig om undersøgelser af (primært unges) holdninger til stavfejl og kreativ sprogbrug på sociale medier, og af hvordan danske og italienske unge skriver i forskellige kontekster på det sociale medie Facebook, samt af om brugen af Facebook påvirker de unges måde at skrive på i skolen.

Empirien omfatter i det første projekt kvalitative og kvantitative undersøgelser af omkring 1000 førsteårselever på gymnasier og erhvervsskoler landet over, og i det andet projekt elever i en 8. klasse i hhv. Danmark og Italien.

Endvidere er der forsket i hvilke normer for grammatik og stavning der etablerer sig på de sociale medier og i sms-sproget, herunder udeladelse af subjekt og forkortelse af verber som *giver* og *tager* til *gir* og *tar*.

Der er udgivet 3 videnskabelige artikler, alle fagfællebedømt, bl.a. om holdninger til stavfejl i de nye medier, og om hvorvidt sproget på Facebook er skriftsprog eller talesprog. Endvidere er der i Sprognævnets konferencereserie udgivet en international publikation om bandeord: *Swearing in the Nordic countries*. Målet er opfyldt.

Samlet konklusion for rammeaftalen 2011-2014

Det kan konstateres at indsatsen for at tilvejebringe viden om det danske sprogs udvikling og anvendelse med særlig fokus på sprogbrug i nye kommunikationsformer, som var et af målene i nævnets rammeaftale for 2011-2014, har haft den ønskede effekt.

Nævnet er blevet det forende danske forskningsmiljø på området og har leveret forskning af høj kvalitet og på internationalt niveau. Der er skabt et stærkt nationalt og internationalt forskningssamarbejde på tværs af institutionerne. Nævnet har afholdt internationale workshops og konferencer, samlet de nordiske forskningsmiljøer i et nordisk netværkssamarbejde, indhentet eksterne midler til et postdocprojekt og to ph.d.-projekter samt publiceret et stort antal fagfællebedømte artikler i anerkendte tidsskrifter og mange formidlende artikler. Forskningen har endvidere givet inspiration til en række specialer på området. Der er foretaget kvalitative og kvantitative analyser som har styrket og kvalificeret nævnets rådgivning på området og givet inspiration til den videre forskning for de kommende år.

Det har imidlertid også vist sig langt vanskeligere end først antaget at indsamle materiale og dokumentere sprogbrugen i de nye medier især til kvantitative undersøgelser idet de ophavsretslige og personsikkerhedsmæssige forhold omkring brugen af tekster fra sociale medier fortsat er uafklarede. Nævnet arbejder fortsat på at finde en løsning på disse problemer.

Undersøgelserne har bl.a. skabt større viden om hvordan sproglige normer dannes i de sociale medier, og vist at der i de sociale medier ganske vist er stor diversitet og variation i udtryksmåderne, men at der blandt nogle unge ser ud til at etablere sig normsat hvor et godt sprog og en korrekt retskrivning giver høj status.

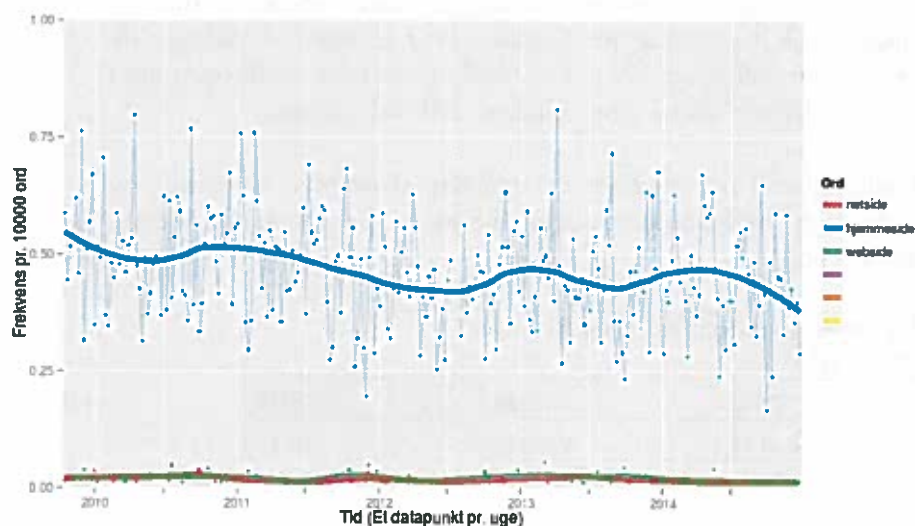
Nævnet følger op på netværkssamarbejdet og de sproglige undersøgelser bl.a. med de to ph.d.-stipendier der er etableret i 2014.

Mål 2: At tilvejebringe ny viden om dannelse af nye ord, ordanvendelser og udtryksformer

Forskningen i orddannelse sigter først og fremmest mod løbende at tilvejebringe den nødvendige dokumentation af sprogets udvikling i form af grundige beskrivelser af nye ord og ordanvendelser. Nævnet har i de sidste 4 år haft fokus på at føre ordbogen *Nye ord i Dansk* ajour og etablere metoder til løbende opdatering af ordbogen online.

Endvidere var målet at opbygge en interaktiv og inspirerende netside omkring ordbogen på dsn.dk. Den nye netside blev lanceret i maj 2014 og indeholder - ud over en præsentation af ordbogsartiklerne og mulighed for søgning på årstal og ordenes oprindelsesprog - dynamiske bokse med ord fra forskellige sprog og forskellige årtier samt oplysninger om ordenes tilblivelse. Endvidere har brugerne mulighed for at indberette forslag til nye ord. Ordbogen opdateres 2-3 gange årligt og har stor bevågenhed i pressen, bl.a. i forbindelse med udpegningen af årets ord. Siden opfylder sit formål over forventning. Antallet af besøgende er steget fra 8000 søgninger om året i 2013 og årene for til 64.000 søgninger siden lanceringen i maj 2014.

En vigtig opgave har været at indsamle store tekstmængder således at man i højere grad kan dokumentere den kvantitative fordeling af nye ord i forskellige genrer. Det har været et centralt mål for nævnet at øge sine elektroniske tekstsamlinger med fx tekster fra aviser og fagblade med mindst 300 % til brug for kvantitative analyser. Det mål er ligeledes nået. Nævnet har nu adgang til ca. ½ mia. løbende ord, hvilket har medført en styrkelse ikke blot af forskningen, men også af rådgivnings- og normeringsarbejdet.

Nævnet har endvidere udviklet et nyt redskab til analyse af store tekstmængder, *Tidslinjen*, som kan vise den relative frekvens af udvalgte ord i danske dagblade fra 2010 til i dag. På den måde kan det fx hurtigt konstateres at ordet *hjemmeside* er langt mere udbredt end *netside* og *webside*.

Sideløbende med ordindsamlingen forskes der fortsat i nye ord.

Der er udgivet 3 fagfællebedømte videnskabelige artikler, hhv. om bojning af nye ord som er lånt fra engelsk, fx *daybed* og *Ipad*, om særskrivningsfejl og om hvordan intransitive danske verber ændrer betydning og konstruktionsmuligheder til dels under indflydelse fra engelsk, fx *gro skæg* og *faste bunden*. Der er endvidere udgivet et temanummer i nævnets konferenceserie om neologismer. Målet er opfyldt.

Samlet konklusion for rammeaftalen 2011-2014

Målet i rammeaftalen, nemlig at tilvejebringe ny viden om dannelse af nye ord, ordanvendelser og udtryksformer, er opfyldt igennem hele aftaleperioden dels igennem dokumentation af nye ord, dels igennem flere forskningsinitiativer.

I løbet af rammeaftaleperioden har nævnet tilføjet i alt 1900 nye ord til ordbogen og dermed lukket de huller der var opstået i de tidligere år. Der er samtidig etableret effektive arbejdsgange der sørger for den løbende opdatering i fremtiden.

Nye ord i dansk	2011	2012	2013	2014
Publicerede nye ord	627	409	594	270

Tabellen viser tilvæksten i ordbogen *Nye ord i dansk i aftaleperioden*. 2014 er det første år hvor der ikke længere indhentes efterslæb. Målet for foregølsen af ordbogen er 200 ord om året.

Interessen for de nye ord er fortsat stor. Nævnets publicering af nye ord 3-4 gange i løbet af året samt ved årsskiftet og samarbejdet med DR om kåringen af årets ord medfører at der ofte er fokus på området.

Der er i rammeaftaleperioden afholdt to internationale konferencer og udgivet to konferencerapporter om nye ord samt en lang række videnskabelige og formidlende artikler. Samtidig er der arbejdet intensivt på at udvikle kvantitative metoder til at identificere og dokumentere nye ord således at nævnet kan yde forskningsbaseret rådgivning på alle niveauer.

Nævnet har med disse aktiviteter udbygget sin styrkeposition i nyordsforskningen og lagt et solidt grundlag for forskningen i sprogets udvikling i de kommende år. Opdateringen af ordbogen *Nye ord i Dansk* er afsluttet. Ordbogen gik i 2013 til driftsfasen hvor den løbende holdes ajour med ca. 200 ord om året.

Arbejdet med begge forskningsmål har medført en styrkelse af nævnets forskning og bidraget til at antallet af nævnets forskningspublikationer som er blevet fagfællebedømt, er steget i løbet af de sidste 4 år.

Udviklingen i andelen af fagfællebedømte publikationer af nævnets forskningspublikationer 2011-2014			
2011	2012	2013	2014
5 af 15	6 af 16	10 af 25	9 af 17

2.5.3.1. Rådgivning og oplysning

Mål 1: På så mange platforme som muligt skabe adgang for alle sprogbrugere til viden om forståeligt, formålstjenligt og korrekt sprog

Nævnet satser på at få så meget information som muligt ud til borgerne, bl.a. ved at styrke nævnets tilstedeværelse i medierne således at flere bliver opmærksomme på

nævnets ydelser på nævnets hjemmeside og på apper til pc, smartphones og tablet-computere. Der blev i 2013 udviklet en webapp, RO⁺, som sælges i samarbejde med forlaget Systime.

Endvidere er der indgået aftaler med Ordbogen.com og Gyldendal om at gøre Retskrivningsordbogen tilgængelig mod betaling via deres ordbogsportaler, som især bruges af skolerne. Sidst, men ikke mindst, er ordbogen også gratis tilgængelig på nævnets hjemmeside og på sproget.dk.

Antallet af besøgende og søgninger på nævnets webtjenester i 2014 er samlet set øget med 45 % i forhold til 2013 til i alt 42 mio. søgninger om året, svarende til i gennemsnit 116.000 søgninger dagligt. Søgningerne på dsn.dk og på Retskrivningsordbogen på dsn.dk er faldet med hhv. 6 % og 9 %, mens antallet af søgninger via ordbogen.com er steget med 65 %. Der foreligger p.t. ikke tal fra Gyldendal og Systime (her er der dog solgt 1200 licenser, heraf 658 skolelicenser).

Antallet af henvendelser til nævnets telefontjeneste er fortsat faldende. I 2014 var der 5435 spørgsmål, en nedgang på 20 %. Samlet set er antallet af henvendelser faldet med ca. 40 % siden 2011.

Svarstatistik	2011	2012	2013	2014	Stigning 2014
Telefoniske svar	7909	7792	6780	5435	-20%
Registrerede svar i svarbasen	122	131	123	229	86%
Svar publiceret på sproget.dk	95	20	37	94	154%

20 % af spørgsmålene drejer sig fortsat om hvordan man sætter startkommaet, dernæst er der mange spørgsmål om syntaks, fx brugen af *hans* og *sin* eller *dem* og *der*, og om ortografi, fx store eller små bogstaver eller et eller flere ord. Derudover er der en bred vifte af spørgsmål om mange forskellige emner. Nævnet har i 2014 satset på at lægge flere svar ind i svarbasen og at publicere dem på sproget.dk da sporgerne i stigende grad søger svarene der. Der er en tendens til at brugerne ringer ind med de mere vanskelige spørgsmål som så også tager længere tid at besvare. Det faldende antal spørgsmål til svartjenesten skal ses i sammenhæng med at der samtidig er en stigning i antallet af forespørgsler på nævnets online-tjenester. Der er således tale om en forskydning til fordel for online-tjenesterne, men det samlede antal interaktioner er steget. Målet er opfyldt.

Nævnet får løbende henvendelser om mere brugervenlige forklaringer af retskrivningsreglerne og flere sprogøvelser. For at imødekomme disse ønsker har nævnet samarbejdet med forlaget Dafolo om udgivelse af en håndbog i dansk retskrivning for undervisere, som udkom i oktober 2014.

I slutningen af 2013 fik nævnet tildelt 300.000 kr. fra Kulturministeriet til yderligere at dokumentere retskrivningens historie. Midlerne er blevet brugt til at skanne og OCR-genkende en række historiske retskrivningsordbøger og at indgå et samarbejde med Svenska Akademien om udvikling af et netsted hvor man kan søge på tværs af ordbøgerne og få vist udviklingen af ordenes stavemåder gennem tiderne. Inden for de afsatte midler blev det prioriteret at skanne og dermed bevare så mange af de gamle ordbøger som muligt og derudover at arbejde med at udvikle den tekniske løsning.

Nævnet havde i 2014 reserveret midler til at færdiggøre grænsefladen, tilpasse søgninger og læse korrektur på det skannede materiale og besluttede at afsætte yderligere resurser for at nå så langt tilbage i tiden som muligt. Arbejdet blev afsluttet i juni 2014, og ROhist blev lanceret i oktober 2014. Der kan søges direkte på tværs og med avancerede søgestrengte i ordbøgerne fra 1955, 1986, 1996, 2001 og 2012, og der kan foretages automatiske sammenligninger af ordforrådet i de 5 ordbøger. Endvidere kan der søges via et alfabetisk register enkeltvis i ordbøgerne fra 1946, 1923, 1918, 1892 og 1872. Udarbejdelsen af den automatiske sammenligning og visning af de ældste

Dansk Sprognævn RETSKRIVNINGSORDBØGER GENNEM HISTORIEN

Indtastning

Tidstlinje

Seneste opslagsform	DHO 1872	SRO 1892	SRO 1918	DRO 1923	DRO 1946	RO 1955	RO 1986	RO 1996	RO 2001	RO 2012
kastanje, sb.			Saaby's "Dansk Rettskrivningsordbog" 2. udg. fra 1892			kastanje/ kastanje	kastanje/ kastanje	kastanje/ kastanje	kastanje	kastanje
Antal forekomster	DHO 1872: 0	SRO 1892: 0	SRO 1918: 0	DRO 1923: 0	DRO 1946: 0	RO 1955: 2	RO 1986: 2	RO 1996: 2	RO 2001: 1	RO 2012: 1

ordbøger kræver desværre flere resurser end nævnet har kunnet afsætte. I princippet ville man kunne illustrere den officielle danske retskrivningsnorm helt tilbage til 1774. Nævnet planlægger at søge flere midler for at færdiggøre den sidste del af projektet.

Samlet konklusion for rammeaftalen 2011-2014

Samlet set er det tydeligt at indsatsen som har været målet for rammeaftalen, i høj grad har haft den ønskede effekt.

Nedenfor vises antallet af brugere i løbet af årene 2011-2014 (dvs. rammeaftaleperioden) på hhv. hjemmesiden dsn.dk, Retskrivningsordbogen på hhv. dsn.dk og ordbogen.com, Nye ord i Dansk og sproget.dk.

Brugere af nævnets webtjenester	2011	2012	2013	2014	%/2013	%/2011
dsn.dk						
Sessioner	760.160	1.763.833	1.769.359	1.654.903	-6%	118%
Retskrivningsordbogen						
RO på dsn.dk	3.662.003	5.315.294	3.163.831	2.884.230	-9%	-21%
RO på ordbogen.com	2.753.560	10.000.000	20.538.036	33.890.000	65%	1131%
Nye ord i dansk						
Sessioner	8.030	8.143	8.000	64.028	700%	697%
sproget.dk						
Sessioner	1.908.220	2.463.442	3.697.407	3.933.970	6%	106%
Besøgende/søgninger i alt						
	9.091.973	19.550.712	29.176.633	42.427.131	45%	367%

Tallene viser en næsten eksponentiel stigning i den samlede aktivitet fra aftaleperiodens start i 2011 til 2014. I rammeaftaleperioden er antallet af sessioner/ordbogsopslag samlet set blevet øget med 32 mio. om året svarende til 367 %, hvilket er særdeles tilfredsstillende. Samtidig viser tallene dog også at tilgangen til Retskrivningsordbogen på ordbogen.com og til sproget.dk er øget, mens antallet af brugere der tilgår Retskrivningsordbogen fra nævnets egen hjemmeside, er faldende.

Brugen af ordbogsportaler på skolerne er tydeligvis årsagen til nedgangen i antallet af søgninger på nævnets hjemmeside, men nævnets aftale med Ordbogen.com

har til gengæld mere end opvejet nedgangen i antallet af besøgende, og det samlede antal besøgende er øget kraftigt. For nævnet har det hele tiden været det primære at få retskrivningen ud til så mange som muligt frem for at fokusere på at øge antallet af besøg på nævnets hjemmeside. Nævnet har gennem den valgte strategi kunnet sikre at Retskrivningsordbogen og andre af nævnets tjenester er fulgt med den digitale udvikling og har dermed været tilgængelige for brugerne der hvor de har haft brug for dem.

Mål 2: At styrke interessen for sprog hos unge sprogbrugere

Nævnet har i 2014 fortsat udviklet sproget.dk og bl.a. udvidet med 94 nye svar. Endvidere har man fortsat kampagner for at få flere unge i tale, bl.a. gocards der tematiserer komma og særskrivning. Sproget.dk har 3000 følgere på Facebook og citeres jævnligt på de sociale medier.

Retskrivningsordbogen opdateres løbende og er tilgængelig som applikation på mobiltelefoner og tablet-computere.

Endvidere har den interaktive nyordside på nævnets hjemmeside tiltrukket mange nye brugere, og nævnet har i samarbejde med Sproglaboratoriet på DR P1 involveret de danske 10.-klasser i kåringen af årets ord.

I nordisk regi arbejder nævnet videre med udviklingen af den danske del af en nordisk miniordbog med lyd for børn og unge. Ordbogen er integreret i undervisningsplatformen Norden i skolen og er til dels finansieret af midler fra Nordisk Sprogkoordination.

Selv om nævnet har gjort en stor indsats for at tiltrække flere unge, er det dog vanskeligt umiddelbart at dokumentere i hvilket omfang de forskellige initiativer har haft den ønskede effekt. Målet er derfor kun delvist opfyldt.

Samlet konklusion for rammeaftalen 2011-2014

Igennem de seneste år er fokus på unge sprogbrugere blevet indarbejdet i flere af nævnets aktiviteter og er blevet en fast del af formidlingsarbejdet. Evalueringen af svartjenesten har dog vist at andelen af unge som henvender sig til svartjenesten, ikke er øget nævneværdigt. Til gengæld er interessen for sproget.dk, appen Sproghjælp og nævnets kommaøvelser på nettet fortsat stor og stigende, og antallet af opslag i Retskrivningsordbogen via ordbogen.com, som har størstedelen af skolemarkedet, øges hele tiden.

Det har vist sig at det kræver uforholdsmæssigt store resurser at målrette nævnets formidling direkte til de unge brugergrupper for at opnå den ønskede effekt. I rammeaftalen for 2015-2018 har nævnet derfor skiftet strategi og sat sig som mål at intensivere samarbejdet med fx undervisere og forlag som i forvejen varetager formidlingen til de unge, for derigennem indirekte at få viderebragt resultaterne af nævnets forskning og udvikle nye, mere effektive tiltag i fællesskab.

2.5.3.2. Normering af retskrivningen

Mål 1: At sikre en effektiv informationsoverførsel gennem et stabilt skriftbillede

I 2014 blev den første løbende opdatering af Retskrivningsordbogen foretaget, og ordbogen blev forøget med 212 nye opslagsord og 34 mindre tilføjelser i eksisterende

ordbogsartikler og i retskrivningsreglerne. Publiceringen fandt sted 12. december 2014 i alle digitale udgaver af Retskrivningsordbogen, dvs. på www.dsn.dk, sproget.dk, RO⁺, ordbogen.com og ordbog.gyldendal.dk. Samtidig med opdateringen blev listerne over tilføjelserne tilgængelige på Sprognævnets hjemmeside sammen med en generel information om den løbende opdatering.

Forholdet mellem den trykte og den digitale ordbog er anderledes nu da de ikke længere er identiske. Det næste oplag af den trykte ordbog, som udkommer i 2015, vil ikke blive opdateret med den digitale ordbogs tilføjelser fra opdateringen i 2014. Den trykte ordbog (4. udg., 2012) er fortsat gældende, og der vil først blive udgivet en ny udgave af Retskrivningsordbogen når der skal indføres ændringer af stavemåder eller i retskrivningsreglerne.

Nævnet foretog i 2014 en CEM-voxmeter-omnibusundersøgelse af danskernes brug af digitale ordbøger og især af Retskrivningsordbogen. De fleste af de 1002 adspurgte digitale brugere googler når de søger informationer om det danske sprog, nemlig 61 %. Kun 10 % af de digitale brugere går direkte ind (uden at google) på en af Sprognævnets hjemmesider, dvs. dsn.dk og sproget.dk. Der er således gode grunde til at sørge for at Sprognævnets netsider og RO kommer op i toppen af listen over søgeresultater i Google i fremtiden.

50 % af alle adspurgte ved ikke hvem der udgiver Retskrivningsordbogen, og kun 10 % svarer at de ved at det er Dansk Sprognavn der udgiver Retskrivningsordbogen. 39 % af de digitale brugere af opslagsværker svarer at de ikke bruger RO. De der bruger RO, slår især op i den på arbejde og når de skriver mails. 39 % slår op i RO mindre end én gang om måneden, og 26 % slår op 1-3 gange om måneden. 92 % synes for det meste eller altid at de får svar på deres spørgsmål når de slår op i RO, og 69 % synes det er en god idé at tilføje nye opslagsord en gang om året i ordbogen.

Målet for 2014 er nået i og med at ordbogen er blevet opdateret med det aftalte antal ord, men der er fortsat mange muligheder for forbedringer således at nævnet kan nå ud til endnu flere brugere.

Samlet konklusion for rammeaftalen 2011-2014

Det centrale mål for retskrivningens normering i hele rammeaftaleperioden har været at få flyttet udgivelsen af Retskrivningsordbogen fra primært at være en papirudgivelse til en primært digital publikation med de ændringer i produktionsprocessen det medfører. Det har været en udfordring i en tid hvor ordbogsmarkedet, måske i endnu højere grad end bogmarkedet, har været udsat for voldsomme forandringer, og hvor nævnet har skullet finde det rigtige ståsted. Endvidere har det været målet at gøre Retskrivningsordbogen mere anvendelig som digitalt medie, bl.a. ved at systematisere tilføjelse af bøjningsendelser mv. Effekten af disse bestræbelser vil først kunne mærkes i de kommende år, hvor det er planlagt at udvikle nævnets hjemmeside i samarbejde med bl.a. undervisere for at gøre den mere attraktiv i undervisningsojemed.

Mål 2: At muliggøre en fagligt veloplyst sprogdebat i det offentlige rum ved at indsamle og formidle relevante oplysninger om sproglig praksis og sprogets status

Nævnet har i 2014 afsluttet arbejdet med projektet European Language Monitor (ELM), hvor nævnet har haft projektledelsen for European Federation of National Institutions for Language (EFNIL). Der er udviklet en hjemmeside med et

sprogpolitisk barometer som gør det muligt at sammenligne håndteringen af sprog i landenes lovgivninger og deres praksis med hensyn til brugen af modersmål og fremmedsprog på en lang række områder, fx uddannelse, forskning, erhvervsliv og medier, se www.efnil.org/projects/elm. Hjemmesiden lanceres i Danmark i foråret 2015. ELM opdateres fremover hvert 3. år.

Nævnet har i løbet af 2014 afsluttet et eksternt finansieret postdocprojekt med fokus på offentlige institutioners kommunikation. Postdocprojektet har haft til formål at vise om arbejdet med at revidere tekster fra det offentlige virker efter hensigten. Fokus er på SKAT, der gennem flere år har gjort et stort arbejde for at revidere deres tekster så de bliver lettere at forstå og virker imødekommende. Projektet er et led i nævnets bestræbelser på at udvikle en mere videnskabelig tilgang til arbejdet med sproglig rådgivning. Projektet har haft en fin gennemslagskraft med flere videnskabelige artikler og konferenceindlæg og med bred formidling af resultaterne til sprog- og kommunikationsmedarbejdere.

I foråret 2014 foretog nævnet sammen med Rigsrevisionen en analyse af udvalgte kommuners skriftlige kommunikation med borgerne i forbindelse med fejludbetaling af sociale ydelser. Analysen viste at de skemaer som borgerne bliver bedt om at udfylde når de søger om kontanthjælp, er vanskelige at forstå, og at der er stor spredning i kvaliteten af de breve som kommunerne skriver. Samarbejdet med Rigsrevisionen har været særdeles positivt, og der er planlagt lignende analyser af offentlige institutioners kommunikation i fremtiden. Målet er opfyldt.

Samlet konklusion for rammeaftalen 2011-2014

Sprogbarometerprojektet, postdocprojektet i samarbejde med SKAT og projektet med Rigsrevisionen og det europæiske sprogbarometer har i aftaleperioden styrket nævnets synlighed og gennemslagskraft på området både nationalt og internationalt. Nævnet har gennem dette arbejde skabt opmærksomhed om både det sprogpoltiske mikroniveau (de enkelte institutioners lokale politikker) og makroniveau (de enkelte landes sproglige organisering) og har dermed fået et fint afsæt for det fremtidige arbejde.

Alt i alt er de faglige resultater for hele rammeaftaleperioden 2011-2014 i langt overvejende grad tilfredsstillende. Nævnet har gennem arbejdet med de opstillede mål opfyldt sin mission og er kommet betydeligt tættere på sin vision om at være en udadvendt forsknings- og informationsinstitution der sikrer den bedst mulige kommunikation for alle.

2.6. Redegørelse for reservation

Tabel 6: Reservation, hovedkonto [21.32.07.]

1000 kr., løbende priser	Reserveret år	Reservation primo	Forbrug i året	Ny reservation i året	Reservation ultimo	Forventet afslutning
Brugerevaluering RO		100,0	100,0	0,0	0,0	
Reservation 1	2013	100,0	0,0	0,0	0,0	2014
Reservation 1	2014	0,0	100,0	0,0	0,0	-
Brugerevaluering svartj.		100,0	100,0	0,0	0,0	

Reservation 2	2013	100,0	0,0	0,0	0,0	2014
Reservation 2	2014	0,0	100,0	0,0	0,0	-
NOID		100,0	100,0	0,0	0,0	
grænseflade						
Reservation 3	2013	100,0	0,0	0,0	0,0	2014
Reservation 3	2014	0,0	100,0	0,0	0,0	-
ROhist		200,0	200,0	0,0	0,0	
Reservation 4	2013	200,0	0,0	0,0	0,0	2014
Reservation 4	2014	0,0	200,0	0,0	0,0	-

2.7. Forventninger til kommende år

Nævnet har indgået en ny rammeaftale, som løber fra 2015-2018, og modtager 2 mio. kr. over 4 år til gennemførelse af projekter i den sammenhæng. Rammeaftalen bygger i høj grad på de resultater der er opnået i de forløbne 4 år.

Forskning: Nævnet har igennem de seneste år udviklet kvaliteten af den forskning der udføres i nævnets regi, gennem forøgelse af antallet af fagfællebedømte publikationer, gennem afholdelse af videnskabelige konferencer og gennem deltagelse i nationale og internationale forskningsprojekter. Nævnet ønsker at fastholde det nuværende kvalitetsniveau for at nævnet fortsat kan være en attraktiv samarbejdspartner for de forskningsmiljøer der beskæftiger sig med dansk og sprogvidenskab.

Forskning i sprogets udvikling i de nye kommunikationsmedier fastholdes som et særligt interesseområde. Arbejdet med at styrke det empiriske grundlag for forskningen gennem opbygning af en infrastruktur til indsamling og analyse af store tekstmængder vil fortsat have en central plads i nævnets nye forskningsstrategi.

Nævnet vil i aftaleperioden iværksætte et storstilet undersøgelsesprojekt der måler stavefærdigheden fra folkeskole til universitetsniveau, og samarbejde med læreruddannere og uddannelsesforskere om analysen af resultaterne og deres fortolkning med henblik på at kvalificere udviklingen af nye undervisningsmidler og -forløb og udviklingen af nævnets egen rådgivning og normering.

Endvidere vil nævnet iværksætte forskningsprojekter der kan belyse udviklingen i og borgernes oplevelse af den skriftlige sprogbrug i den digitale offentlige kommunikation.

Rådgivning og oplysning: Nævnet satser på at fastholde en høj kvalitet i sine rådgivningstilbud, på at fortsætte med at formidle sin viden via mange forskellige kanaler og på at øge antallet af brugere inden for særlige målgrupper. Der udarbejdes en samlende formidlingsstrategi som sikrer at dette kan ske på den mest effektive måde, fx således at det producerede indhold nemt kan tilpasses til de relevante kanaler.

Nævnet vil gennemføre en mere præcis analyse af brugernes anvendelse af nævnets tilbud med særlig fokus på brugere i uddannelsessystemet og det offentlige og synliggøre eksisterende ydelser mere over for disse grupper. Nævnet vil desuden arbejde med formidlingsformen, fx mere visuel formidling via videosekvenser, for at nå ud til yngre målgrupper.

Parallelt med at forskning i sprogbrugen i uddannelsessektoren og i det offentlige gores til særlige satsningsområder, sættes der fokus på rådgivning og oplysning som kan være relevant for disse områder. Der skal opbygges en tæt kontakt til udvalgte

brugergrupper for at afdække særlige behov og udvikle og afprøve nye tilbud som fx foredrags- og besøgsaktiviteter og særlige ydelser på nævnets hjemmeside.

Normering: Nævnet vil sørge for en stabil drift af Retskrivningsordbogen på nettet og på andre platforme for at håndtere det stigende antal brugere. Der arbejdes på at supplere de løbende indtægter fra RO med salg af ordlister.

Retskrivningsredaktionen arbejder sammen med nævnets korpuslingvister på at styrke sprogbrugsprincippet empiriske basis med udgangspunkt i nævnets omfattende tekstsamlinger. Der indsamles og kategoriseres løbende tekster som dokumenterer sprogbrug og retskrivningspraksis, og de analyseres med henblik på hvordan de belyser fortolkningen af den officielle norm.

Nævnet vil bidrage til en løbende kortlægning af det sprogteknologiske landskab som er under hastig forandring. Nævnet vil endvidere intensivere sin formidling af viden om sprogteknologi og iværksætte undersøgelser af især stavekontrollers og dikteringsværktojs sproghåndtering.

Tegnsprog: Sekretariatet for Dansk Tegnsprogråd skal etableres, og der skal opbygges de nødvendige kompetencer og administrative rammer til at løse de opgaver som er knyttet til at følge tegnsprogets udvikling og give råd og vejledning om dansk tegnsprog, herunder formentlig en hjemmeside for tegnsprogrådet og en database for spørgsmål og svar om dansk tegnsprog.

Nævnet vil sørge for et tæt samarbejde om de funktioner som er fælles for arbejdet med hhv. dansk og tegnsprog således at der sker en god vidensoverførsel, bl.a. ved at skabe et forum for dialog mellem nævnets og rådets medarbejdere om formidling og administration.

3. Regnskab

3.1. Anvendt regnskabspraksis

Regnskabspraksis tager udgangspunkt i de regnskabsregler og -principper som Moderniseringsstyrelsen har opstillet for omkostningsregnskaber og -bevillinger. Årsrapporten for 2014 er opstillet efter Moderniseringsstyrelsens regnskabsprincipper. Uddata fra Statens Koncernsystem og -budgetsystem er anvendt som kilde.

Tabel 7: Resultatopgørelse

1000 kr., løbende priser note:	Regnskab 2013	Regnskab 2014	Budget 2015
Ordinære driftsindtægter			
<i>Indtægtsført bevilling</i>			
Bevilling	-10.400,0	-11.900,0	-11.400,0
Anvendt af tidligere års reserverede bevillinger	0,0	-500,0	0,0
Reserveret af indeværende års bevillinger	500,0	0,0	0,0
Indtægtsført bevilling i alt	-9.900,0	-12.400,0	-11.400,0
Salg af varer og tjenesteydelser	-1.356,5	-669,4	-900,0
Tilskud til egen drift (Rammekontrakt 2015-18, forskning)	-3.588,8	-823,7	-1.000,0
Gebyrer	0,0	0,0	0,0

Ordinære driftsindtægter i alt	-14.845,3	-13.893,1	-13.300,0
Ordinære driftsomkostninger			
Ændring i lagre	0,0	0,0	0,0
Forbrugsomkostninger			
Husleje	1.670,1	1.442,1	1.450,0
Forbrugsomkostninger i alt	1.670,1	1.442,1	1.450,0
Personaleomkostninger			
Lønninger	7.335,8	7.101,8	6.769,0
Andre personaleomkostninger	11,1	28,4	10,5
Pension	1.092,4	1.099,4	1.066,7
Lønrefusion	-697,2	-237,1	-376,4
Personaleomkostninger i alt	7.742,1	7.992,5	7.469,8
Af- og nedskrivninger	365,3	912,7	948,0
Andre ordinære driftsomkostninger	4.242,7	3.673,1	2.793,8
Ordinære driftsomkostninger i alt	14.020,2	14.020,4	12.661,6
Resultat af ordinær drift	-825,1	127,3	-638,4
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	0,0	0,0	0,0
Andre driftsomkostninger	0,0	0,0	0,0
Resultat før finansielle poster	-825,1	127,3	-638,4
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	0,0	0,0	0,0
Finansielle omkostninger	141,7	481,9	638,4
Resultat før ekstraordinære poster	-683,4	609,2	0,0
Ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter	0,0	0,0	0,0
Ekstraordinære omkostninger	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-683,4	609,2	0,0

Dansk Sprognavn gik ud af året med et underskud på 609.249 kr. Nævnet har af departementet, jf. skrivelse af 26. november 2013, fået tilladelse til at inddække underskud 2014 i overført overskud 2013.

Underskuddet skyldes til dels at nævnets indtægter fra Retskrivningsordbogen faldt hurtigere end ventet, og at udgiften for brug af de administrative systemer steg. Indtægten faldt i forhold til 2013 fra 1.173.312 kr. til 311.247 kr. i 2014, et fald på 862.065 kr., og udgiften for de administrative systemer steg fra 93.930 kr. til 303.857 kr., en stigning på 209.927 kr.

Tabel 8: Resultatdisponering

1000 kr., løbende priser	Regnskab	Regnskab	Budget
note:	2013	2014	2015
Disponeret til bortfald	0,0	0,0	0,0
Disponeret til reserveret egenkapital	0,0	0,0	0,0

Disponeret udbytte til statskassen	0,0	0,0	0,0
Disponeret til overført overskud	694,7	-609,2	0,0

Underskud 2014 dækkes af overført overskud 2013.

Tabel 9: Balancen

Aktiver	<i>Primo</i>	<i>Ultimo</i>	Passiver	<i>Primo</i>	<i>Ultimo</i>
note:	2014	2014	note:	2014	2014
Anlægsaktiver:			Egenkapital		
<i>Immaterielle anlægsaktiver</i>			Reguleret egenkapital (startkapital)	158,0	158,0
1			Opskrivninger	0,0	0,0
Færdiggjorte udviklingsprojekter	667,8	674,0	Reserveret egenkapital	0,0	0,0
Erhvervede koncessioner, patenter, licenser m.v.	0,0	0,0	Bortfald af årets resultat	0,0	0,0
Udviklingsprojekter under opførelse	0,0	0,0	Udbytte til staten	0,0	0,0
Immaterielle anlægsaktiver i alt	667,8	674,0	Overført overskud	694,7	85,5
2			Egenkapital i alt	852,7	243,5
<i>Materielle anlægsaktiver</i>			8		
Grunde, arealer og bygninger	586,3	0,0	Hensatte forpligtelser	864,1	1.281,7
Infrastruktur	0,0	0,0	<i>Langfristede gældsposter</i>		
Transportmateriel	0,0	0,0	FF4 Langfristet gæld	6.798,3	10.224,2
Produktionsanlæg og maskiner	0,0	0,0	Donationer	0,0	0,0
Inventar og IT-udstyr	215,9	86,4	Prioritetsgæld	0,0	0,0
Igangværende arbejder for egen regning	8.187,6	10.179,5	Anden langfristet gæld	0,0	0,0
Materielle anlægsaktiver i alt	8.989,8	10.265,9	Langfristet gæld i alt	6.798,3	10.224,2
Statsforskrivning	158,0	158,0	<i>Kortfristede gældsposter</i>		
Øvrige finansielle anlægsaktiver	0,0	0,0	Leverandører af varer og tjenesteydelser	2.378,5	1.461,3
Finansielle anlægsaktiver i alt	158,0	158,0	Anden kortfristet gæld	1.430,9	2.389,3
Anlægsaktiver i alt	9.815,6	11.097,9	Skyldige feriepenge	1.115,8	1.144,2
Omsætningsaktiver:			Reserveret bevilling	500,0	0,0
Varebeholdning	0,0	0,0	Igangværende arbejder for fremmed regning	452,4	148,9
Tilgodehavender	422,5	297,5	Periodeafgrænsningsposter	0,0	0,0
Værdipapirer	0,0	0,0	Kortfristet gæld i alt	5.877,6	5.143,7
<i>Likvide beholdninger</i>			Gæld i alt	12.675,9	15.367,9
FF5 Uforrentet konto	3.266,8	4.230,9	Passiver i alt	14.392,7	16.893,1
FF7 Finansieringskonto	886,1	1.265,7			
Andre likvider	1,7	1,1			
Likvide beholdninger i alt	4.154,6	5.497,7			
Omsætningsaktiver i alt	4.577,1	5.795,2			
Aktiver i alt	14.392,7	16.893,1			

Bemærkning 1: Dansk Sprognavn flyttede til ny adresse i 2014. Fraflytningen betød at restgælden på ombygningen vedrørende gammel adresse blev afskrevet fuldt ud.

Bemærkning 2: Ombygningsarbejdet for den nye adresse nærmer sig nu slutningen, men nævnets byggesag forventes først færdig i 2016 idet Styrelsen for Slotte og Kulturrejendomme har indledt en retssag angående byggeriets udførelse. Byggeregnskabet kan derfor ikke afsluttes endeligt for den igangværende retssag er afgjort.

Bemærkning 3: Der henvises endvidere til tabel 8 *Hensatte forpligtelser* under bilag til årsrapporten. Nævnet har i år hensat til skyldige omkostninger i forbindelse med ovennævnte ombygning.

Tabel 10: Egenkapitalforklaring

1000 kr., løbende priser	2013	2014
note:		
Egenkapital primo R-året	11,3	0,0
Startkapital primo	158,0	158,0
+Ændring i startkapital	0,0	0,0
Startkapital ultimo	158,0	158,0
Opskrivninger primo	0,0	0,0
+Ændringer i opskrivninger	0,0	0,0
Opskrivninger ultimo	0,0	0,0
Reserveret egenkapital primo	0,0	0,0
+Ændring i reserveret egenkapital	0,0	0,0
Reserveret egenkapital ultimo	0,0	0,0
Overført overskud primo	11,3	694,7
+Primoregulering/flytning mellem bogføringskredse	0,0	0,0
+Regulering af det overførte overskud	0,0	0,0
+Overført fra årets resultat	683,4	-609,2
- Bortfald af årets resultat	0,0	0,0
- Udbytte til staten	0,0	0,0
Overført overskud ultimo	694,7	85,5
Egenkapital ultimo R-året	852,7	243,5

Tabel 11: Udnyttelse af låneramme

1000 kr., løbende priser	2014
Sum af imm. og mat. anlægsaktiver (undt. donationer) pr. 31. december 2014	10.939,9
Låneramme pr. 31. december 2014	12.600,0
Udnyttelsesgrad i procent	86,8%

Tabel 12: Opfølgning på lønsumsloft [§ 21.32.07.]

1000 kr., løbende priser	2014
Lønsumsloft FL	5900,0
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	5900,0
Lønforbrug under lønsumsloft	7399,4
Difference	-1499,4
Akkumuleret opsparing ultimo 2013	3700,0
Akkumuleret opsparing ultimo 2014	2200,6

Tabel 13: Bevillingsregnskab (§ 21.32.07.)

1000 kr., løbende priser	Regnskab 2013	Budget 2014	Regnskab 2014	Difference	Budget 2015
Nettoudgiftsbevilling	-10.400,0	-9.900,0	-11.900,0	2.000,0	-11.400,0
Nettoforbrug af reservation	500,0	0,0	-500,0	500,0	0,0
Indtægter	-4.945,3	-2.300,0	-1.493,1	-806,9	-1.900,0
Indtægter i alt	-14.845,3	-12.200,0	-13.893,1	1.693,1	-13.300,0
Udgifter	14.161,9	12.200,0	14.502,3	-2.302,3	13.300,0
Årets resultat	-683,4	0,0	609,2	-609,2	0,0

Tabel 14: Virksomhedens udgiftsbaserede hovedkonti (§ 21.32.07.)

Hovedkonto	Navn	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab
10. Almindelig virksomhed	Dansk Sprognavn	Driftsbevilling	Udgifter	14.400,0	15.995,4
			Indtægter	-1.000,0	-1.493,1
		sum	Udgifter	13.900,0	14.502,3

4. Bilag til årsrapporten

Følgende bilag er indsat:

Note 1: Immaterielle anlægsaktiver

Note 2: Materielle anlægsaktiver

Bilag 1: Akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed

Bilag 3a: Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (underkonto 95)

Bilag 8: Hensatte forpligtelser

Note 1: Immaterielle anlægsaktiver

1000 kr.	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Primobeholdning	667,9	0,0	667,9
Opskrivning	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 1.1.2014 (før afskr.)	667,9	0,0	667,9
Tilgang	203,0	0,0	203,0
Afgang	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31.12.2014 (før afskr.)	870,9	0,0	870,9
Akk. afskrivninger	196,9	0,0	196,9

Akk. nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Akk. af- og nedskrivninger 31.12.2014	196,9	0,0	196,9
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2014	674,0	0,0	674,0
Årets afskrivninger	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Afskrivningsperiode/år	antal år 5		Antal år 5

Note 2: Materielle anlægsaktiver

1000 kr.	Grunde, arealer og bygninger	Infrastruktur	Produktionsanlæg og maskiner	Transportmateriel	Inventar og IT-udstyr
Primobeholdning	586,3	0,0	0,0	0,0	216,0
Opskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 1.1.2014 (før afskr.)	586,3	0,0	0,0	0,0	216,0
Tilgang	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Afgang	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31.12.2014 (før afskr.)	586,3	0,0	0,0	0,0	216,0
Akk. afskrivninger	586,3	0,0	0,0	0,0	129,6
Akk. nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Akk. af- og nedskrivninger 31.12.2014	586,3	0,0	0,0	0,0	129,6
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2014	0,0	0,0	0,0	0,0	86,4
Årets afskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Afskrivningsperiode/år	antal år 0	antal år 0	antal år 0	antal år 0	antal år 0

Igangværende arbejder for egen regning

Primosaldo pr. 1.1. 2014	8.187,6
Tilgang	1.991,9
Nedskrivninger	0,0

Overført til færdige materielle anlægsaktiver	0,0
Kostpris pr. 31.12.2014	10.179,5

Bilag 1: Akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed

	Ultimo 2011	Ultimo 2012	Ultimo 2013	Ultimo 2014
Løbende priser, 1000 kr.				
Kursus- og foredragsvirksomhed	16,0	5,0	24,0	14,0

Bilag 3a: Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (u.k. 95)

Løbende priser, 1000 kr.	Modtagne tilskud	Udgift
Forstår borgerne hvad myndighederne skriver?	240,9	240,9
"R de nye medier 1 trusl mod skriftsprågd?"	120,0	120,0
Sproget som makeover. En undersøgelse af danske og italienske unges skriftsprog.	144,8	144,8
I alt	505,7	505,7

Dansk Sprognavn har derudover et samfinansieret ph.d.-stipendium (*Forskning i udviklingen i danskernes skriftlighed*) i samarbejde med Roskilde Universitet. Nævnet har endnu ikke afholdt nogen udgifter i den forbindelse. Samarbejdet blev indgået ultimo året.

Bilag 8: Hensatte forpligtelser

Hensat i 2014 til	Beløb
Restløn og fratrædelse	697,4
Skyldige driftsomkostninger (DKDM), lejemålet Worsaaesvej 16	155,2
Øgede ejendomsomk. 2013/14, Worsaaesvej 19	300,0
Øgede ejendomsomk. 2013/14, Worsaaesvej 19	125,0
Quizspørgsmål til Sproget.dk	2,0
Sproget.dk, årsmøde 2014	2,0
Hensættelser i alt	1281,6

